

INTRODUCTIE

Popmuziek, om de meest algemene term maar even te gebruiken, is overal. Het is voor veel mensen, jong en oud, een bron van vermaak, energie, rust, inspiratie, troost en nog veel meer. Popmuziek zoals we het nu kennen is echter nog helemaal niet zo oud. Een jaar of zeventig pas. Natuurlijk liggen de wortels veel verder terug, maar in de jaren 50 van de vorige eeuw kwam de ontwikkeling in een enorme stroomversnelling terecht. We vinden het nu heel normaal om op mainstream radio een nummer uit de sixties of seventies te horen. Dacht je dat ze in die tijd nummers uit 1910 op de populaire radiostations draaiden? *No way*.

Techniek heeft hierin een belangrijke rol gespeeld. De elektrische gitaar is sinds eind jaren 40 te koop, de basgitaar sinds begin jaren 50 (daarvoor had je alleen de staande contrabas). En de synthesizer kwam pas eind jaren 70 breed beschikbaar. Opname technologie heeft een enorme vlucht gemaakt in een paar decennia. En de verspreiding van muziek werd veel gemakkelijker door radio, televisie, lp/cassette/cd, *internet-file-sharing* (al dan niet illegaal) en de streamingdiensten.

Deze technologie zorgde weer voor een ongekende creatieve explosie, met name van eind jaren 50 tot het eind van de twintigste eeuw. De nieuwe muziekstromingen als hardrock, disco, punk en grunge buitelden over elkaar heen, ontstonden soms eerst naast elkaar om later weer in elkaar over te vloeien. Sinds grofweg 2000 is er natuurlijk nog heel veel goede muziek uitgebracht, maar de vernieuwing is er wel een beetje af. Een nummer uit 2024 klinkt meestal alsof het ook in 2004 gemaakt had kunnen worden. Test dat maar eens voor jezelf. En dan kom je er ook achter dat dat niet alleen een 'vroeger was alles beter' statement is. Een nummer uit 1994 klinkt toch echt niet alsof het ook uit 1974 had kunnen komen.

Niet alleen de minder snelle ontwikkeling van technologie (op dit gebied), maar ook de globalisering zal daar een rol in gespeeld hebben. De ontwikkeling van de verschillende onderdelen van de popmuziek had ook vaak een sterke regionale component (met name Verenigd Koninkrijk versus Verenigde Staten, maar ook weer daarbinnen). Anno nu is het veel moeilijker te raden uit welk land een nummer afkomstig is. Dat muziek is via streaming veel toegankelijker is klinkt mooi,

INHOUDSOPGAVE

Introductie	5
DEEL 1 Setting the scene	13
Hoofdstuk 1: De grote tien	15
Hoofdstuk 2: Het instrumentarium	21
Hoofdstuk 3: Verzamelalbums	27
Hoofdstuk 4: Top 100 aller tijden	33
Hoofdstuk 5: Eindeloos op nummer 1	39
DEEL 2 Historie	45
Hoofdstuk 6: Blues en Rock 'n' Roll	47
Hoofdstuk 7: Jazz en de Crooners	54
Hoofdstuk 8: British Invasion	60
Hoofdstuk 9: Stax en Motown Soul	65
Hoofdstuk 10: Folk en Country	70
Hoofdstuk 11: Psychedelics en Flower-power	75
Hoofdstuk 12: Progrock	80
Hoofdstuk 13: Classic Rock	86
Hoofdstuk 14: Disco	91
Hoofdstuk 15: Punk	96
Hoofdstuk 16: <i>Alternative</i>	101
Hoofdstuk 17: Eighties Synth	106
Hoofdstuk 18: In je moerstaal	111
Hoofdstuk 19: Heavy (Hair) Metal	116
Hoofdstuk 20: Eighties Pop	121
Hoofdstuk 21: Rock Ballads	127
Hoofdstuk 22: Grunge	132

HOOFDSTUK 3: VERZAMELALBUMS

Verzamelalbums zijn van alle tijden, maar rond 1990 was er een enorme hype op dit gebied. De *greatest hits* albums vlogen je om de oren. Een kijkje in de Top 40 archieven leert dat in 1990 *Past to present* van Toto het best verkochte album van het jaar was in Nederland. Met *The very best of Supertramp* op nummer 3. Het jaar daarvoor stonden de verzamelaars van Dire Straits en Fleetwood Mac in de top 10 en in 1991 de compilaties van The Eurythmics en Bob Marley.

Ik ging in 1989 naar de brugklas. Het begin van mijn middelbare schooltijd viel dus precies samen met deze *greatest hits* golf. Een bekende theorie is dat je muzieksmaak bepaald wordt door wat er uitkomt in je tienerjaren, maar ik denk dat mijn generatie door die verzamelaars bovengemiddeld beïnvloed is door muziek van 'voor onze tijd'. Wij luisterden niet alleen naar de hits van dat moment maar de hele klas had ook die verzamel cd's, al dan niet overgetaped op cassettebandjes. *Money for nothing* van Dire Straits, dat groen-roze album van Doe Maar, *Greatest Hits 1* van Queen en ga zo maar door.

Dat betekent ook dat onze kennis van de muziekhistorie van die bands gekleurd werd door de keuze die gemaakt werden bij de samenstelling van die verzamelalbums. Zo misten we het fantastische 'Keep yourself alive' van het eerste Queen album, maar kregen we wel het rare 'Flash Gordon' voor onze kiezen. En op die Toto plaat moesten we tussen 'Africa' en 'Rosanna' ook vier niet al te beste nieuwe nummers aanhoren met de kortstondige nieuwe zanger van de band. In dit hoofdstuk een *trip down memory lane* met tien verzamelalbums.

